

ПЕЧЕРСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД МІСТА КИЄВА

Справа № 757/57358/24-к

У Х В А Л А ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

09 грудня 2024 року слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва
Ільєва Т.Г.

при секретарі Ємець Д.О.

за участю сторін кримінального провадження :

слідчого – Ковальчука Ю.О.,

захисника — адвоката Атраковича К.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі суду в м. Києві судове провадження за клопотанням старшого слідчого в ОВС першого відділу Управління з досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів та судьями, Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань Синяньського Ігоря Володимировича про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування відносно підозрюваного, у кримінальному провадженні № 6202400000001092 від 03.12.2024, Щербак Олени Олександрівни, 13 лютого 1979 року,-

В С Т А Н О В И В :

05.12.2024 року до Печерського районного суду м. Києва надійшло клопотання старшого слідчого в ОВС першого відділу Управління з досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів та судьями, Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань Синяньського Ігоря Володимировича, за погодженням із прокурором, про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування відносно підозрюваного, у кримінальному провадженні № 6202400000001092 від 03.12.2024, Щербак Олени Олександрівни, 13 лютого 1979 року.

Так, в обґрунтування клопотання зазначено, що у складі Державної кримінально-виконавчої служби України діяла державна установа «Бердянська виправна колонія (№ 77)» (далі – ДУ «Бердянська виправна колонія (№ 77)»), яка була установою закритого типу та відповідно до діючого законодавства здійснювала правозастосовні та правоохоронні функції.

Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 14.05.2021 № 940/к на посаду начальника ДУ «Бердянська виправна колонія (№ 77)» з 17.05.2021 призначена підполковник внутрішньої служби Щербак Олена Олександрівна.

Згідно із наказом Міністерства юстиції України від 23.09.2021 № 3371/5 «Про перейменування державної установи «Бердянська виправна колонія (№ 77) та затвердження Положення про неї» вказана установа перейменована в державну устанovu «Приморська виправна колонія (№ 145)», яка зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських

формувань за номером 08563518 та розташована за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Промислова, 1,

Згідно із положенням про ДУ «Приморська виправна колонія (№ 145)», основним завданням виправної колонії є:

- виконання покарань у виді позбавлення волі на певний строк;
- дотримання прав осіб, які тримаються у виправній колонії, вимог нормативно-правових актів щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізації законних прав та інтересів.

Виправна колонія у своїй діяльності керується Конституцією України, Кримінальним, Кримінальним процесуальним, Кримінально-виконавчим кодексами України, Законами України «Про попереднє ув'язнення», «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» та іншими нормативно-правовими актами України.

Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 29.11.2021 № 2839/к у зв'язку із перейменуванням державної установи «Бердянська виправна колонія (№ 77) в державну установу «Приморська виправна колонія (№ 145)» вважати, що підполковник внутрішньої служби Щербак Олена Олександрівна обіймає посаду начальника державної установи «Приморська виправна колонія (№ 145)».

Окрім того, згідно із ч. 1 ст. 2 закону України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів» до правоохоронних органів відносяться органи та установи виконання покарань.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах

областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади Російської Федерації (далі – РФ) та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону, порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних Сил РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних Сил РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим ім. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил РФ (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Міжнародно визнаною датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19.02.2014.

З моменту установаження РФ із застосуванням збройних формувань контролю над об'єктами нафтогазовидобування України 19.02.2014 та над територією АРК та м. Севастополя, включаючи військові об'єкти та органи державної влади, видачу РФ розпоряджень населенню, що проживає на території АРК та м. Севастополя та подальшу заміну державної влади на вказаній території Російською Федерацією, розміщення РФ військових сил на вказаній території з метою забезпечення влади РФ з 20.02.2014, розпочався міжнародний збройний конфлікт між Україною та РФ, який триває до цього часу.

З метою повномасштабного військового вторгнення, починаючи з 2021 року по лютий 2022 року, на території РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованій території України сконцентрувались значні сили ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм іррегулярні угруповання.

Після цього 24.02.2022 Президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції».

Того самого дня, 24.02.2022 військовослужбовці ЗС РФ, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та фактично застосовуючи її, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, Запорізькій, Київській та інших

областях, де здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та окупували частину вказаної території, у тому числі частину Запорізької області.

На підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX (з урахуванням змін, внесених указами Президента України), в Україні введено воєнний стан з 05 год. 30 хв. 24.02.2022 у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, який триває до теперішнього часу.

Факт повномасштабного збройного вторгнення не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ та ін.)».

Приблизно 27-28 лютого 2022 року військовослужбовці Збройних Сил РФ, шляхом збройної агресії здійснили тимчасову окупацію території міста Бердянськ Запорізької області з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами.

Після встановлення 26.02.2022 збройними формуваннями РФ загального контролю на частині території Запорізької області з метою встановлення окупаційної адміністрації РФ, державними органами і структурами РФ, функціонально відповідальними за управління тимчасово окупованими територіями, створено підконтрольні РФ самопроголошені органи, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували властиві органам державної влади та органам місцевого самоврядування функції, у тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Згідно із п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» тимчасово окупована Російською Федерацією територія України (тимчасово окупована територія) - це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022, серед інших, Бердянський район (Бердянська міська територіальна громада) Запорізької області віднесені до Переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Під час тимчасової окупації території України, з моменту силового захвату будівель і території ДУ «Приморська виправна колонія (№ 145)» представниками ЗС РФ, представники окупаційної влади неодноразово схилили працівників вказаної установи виконання покарань до співпраці та перехід на ворожу сторону, обіцяючи грошове забезпечення на постійній основі та можливість кар'єрного зростання. При цьому представники окупаційної влади що незаконно діяла на тимчасово окупованій території Запорізької області, повернули ДУ «Приморська виправна колонія (№ 145)» колишню назву – «Исправительная колония «Бердянская исправительная колония (№

77)», яка продовжила своє функціонування та виконання поставлених завдань.

У свою чергу начальник ДУ «Приморська виправна колонія (№ 145)» Щербак О.О. продовжила виконувати свої функціональні обов'язки і забезпечувала діяльність установи, незважаючи на те, що згідно із наказом Міністерства юстиції України від 13.05.2022 № 1951/5 в цій установі оголошено простій з 14.05.2022 до закінчення дії воєнного стану.

На підставі поданої заяви та відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 29.07.2022 № 3184/5 Щербак О.О. звільнена із посади начальника ДУ «Приморська виправна колонія (№ 145)» за власним бажанням.

Протягом червня-липня 2022 року окупаційні органи влади на тимчасово окупованій території Запорізької області, а саме так званої «Военно-гражданской администрации города Мелитополь», провели інвентаризацію та реструктуризацію органів і установ виконання покарань, за результатами якої у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 01.08.2022, представниками окупаційної влади у м. Мелітополь Запорізької області за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Олександра Невського, 81, утворено непередбачений законодавством України правоохоронний орган – «Управление службы исполнения наказаний по Запорожской области», якому присвоєно реєстраційний номер 4022024621, та на який тимчасово покладено правоохоронні функції, пов'язані із діяльністю з управління та експлуатації в'язниць, виправних колоній та інших місць позбавлення волі, а також щодо надання послуг реабілітаційної допомоги колишнім засудженим.

До складу цього незаконного утворення, яке виконувало функції правоохоронного органу, також увійшла непередбачена законодавством України установа – «Исправительная колония «Бердянская исправительная колония (№ 77)», розташована за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Промислова, 1, яка виконувала правоохоронні функції, пов'язані із діяльністю з управління та експлуатації в'язниць, виправних колоній та інших місць позбавлення волі, а також щодо надання послуг реабілітаційної допомоги колишнім засудженим.

При цьому, у невстановлені досудовим розслідуванням місці та час, але не пізніше 01.08.2022, у громадянки України Щербак О.О. виник злочинний умисел на вчинення колабораційної діяльності шляхом зайняття посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій РФ території Запорізької області.

Так, Щербак О.О. у не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 01.08.2022, перебуваючи у невстановленому досудовим розслідуванням місці, умисно, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, керуючись корисливим мотивом, спрямованим на отримання на постійній основі грошового забезпечення від російських окупаційних сил у розмірі біля 80 000 російських рублів, надала добровільну згоду та була призначена у незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території Запорізької області, на посаду начальника «Исправительной колонии «Бердянская исправительная колония (№ 77)» Управления службы исполнения наказаний по Запорожской области», яку вона займала до моменту ліквідації такої установи у листопаді 2022 року.

Після цього відповідно до указу представника окупаційної влади так званого «губернатора Запорізької області» від 15.11.2023 № 106-у прийнято рішення про ліквідацію «Управление службы исполнения наказаний по Запорожской области».

Натомість на його основі їх основі та матеріальних ресурсах 22.11.2022 представники окупаційної влади на тимчасово окупованих територія Запорізької області створили та зареєстрували в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб РФ за номером 1229000000349, індивідуальний податковий номер 9001000271, непередбачений законодавством України правоохоронний орган – «Управление

федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», розташоване за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Олександра Невського, 81.

До складу цього незаконного утворення, яке виконувало функції правоохоронного органу, також увійшла непередбачена законодавством України установа – «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», створена 13.02.2023 відповідно до Розпорядження Уряду РФ від 23.01.2023 № 97-р та зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб РФ за номером 1239000003660, індивідуальний податковий номер 9002010890, розташована за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Промислова, 1, яка виконувала правоохоронні функції, пов'язані із діяльністю з управління та експлуатації в'язниць, виправних колоній та інших місць позбавлення волі, а також щодо надання послуг реабілітаційної допомоги колишнім засудженим.

При цьому, у невстановлені досудовим розслідуванням місці та час, але не пізніше 19.04.2023, у громадянки України Щербак О.О. виник злочинний умисел на продовження колабораційної діяльності шляхом зайняття посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій РФ території Запорізької області.

Так, Щербак О.О. у не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 19.04.2023, перебуваючи у невстановленому досудовим розслідуванням місці, умисно, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, керуючись корисливим мотивом, спрямованим на отримання на постійній основі грошового забезпечення від російських окупаційних сил, надала добровільну згоду та була призначена у незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території Запорізької області, на посаду начальника «Федерального казенного учреждения «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», яку вона займала до 10.07.2023 включно.

Слідчий вказує, що враховуючи, що Щербак О.О. постійно перебуває на тимчасово окупованій території Запорізької області, що унеможливило вручення йому письмового повідомлення про підозру у день складення, а також повісток про виклик.

Слідчий у судовому засіданні підтримав подане клопотання та просив задовольнити.

Захисник підозрюваної у судовому засіданні заперечував проти задоволення клопотання, просив відмовити у його задоволенні, оскільки підозра є необґрунтованою, а клопотання безпідставним.

Вивчивши клопотання, заслухавши позицію учасників провадження, слідчий суддя за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, оцінивши кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів - з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття відповідного процесуального рішення, дійшов наступного висновку.

Завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Відповідно до ч. 1 ст. 281 КПК України, якщо під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме або особа перебуває за

межами України та не з'являється без поважних причин на виклик слідчого, прокурора за умови його належного повідомлення про такий виклик, то слідчий, прокурор оголошує його розшук. Зі змісту даної норми закону, випливає, що такий розшук може бути державним та міжнародним. Особа оголошується в міжнародний розшук після або одночасно з оголошенням в державний розшук. За наявності підтвердження відомостей про виїзд розшукуваної особи з України міжнародний розшук оголошується негайно.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування здійснюється а підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258-6, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Згідно з ч. 1 ст. 42 КПК України підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Судовим розглядом встановлено, що Головне слідче управління Державного бюро розслідувань здійснює досудове розслідування у кримінальному провадженні № 6202400000001092 від 03.12.2024 за підозрою Щербак Олени Олександрівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, яке виділене з кримінального провадження № 42017081120000094 від 25.10.2017.

28.08.2024 повідомлено про підозру Щербак Олені Олександрівні, 13 лютого 1979 року народження, уродженці с. Петрівка Якимівського району Запорізької області, громадянці України, раніше не судимій, зареєстрованій за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Красіна, 14, кв. 3, у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Так, відповідно до ч. 5 ст. 9 КПК кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини (далі - ЄСПЛ), а від так слідчий суддя приймає до уваги, що згідно з рішенням ЄСПЛ у справі «Фокс, Кемпбел і Гартлі проти Сполученого Королівства» «обґрунтована підозра» передбачає наявність фактів або інформації, які б могли переконати об'єктивного спостерігача у тому, що відповідна особа могла вчинити злочин.

Перевіряючи обґрунтованість підозри, слідчий суддя приходять до висновку, що дані які вказують на її обґрунтованість, які навіть в сторонньої людини не можуть викликати розумних сумнівів, підтверджується долученими до матеріалів клопотання даних, а саме:

- показаннями як свідків колишніх працівників ДУ «Приморська виправна колонія № 145» Чувакова С.В., Непомнящого В.В. і Петіна С.В., які повідомили, що після силового захвату силами військових формувань російської федерації території ДУ «Приморська виправна колонія № 145», керівник колонії Щербак О.О. спільно із її

заступником Поповим О.В. пропонувала всім працівникам переходити до створеної окупаційною владою установи виконання покарань - «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области». Зайняти посади в такій установі погодилися Щербак О.О., Попов О.В., Головацький Ю.М., Мірошніченко С.В. та інші особи;

- протоколами пред'явлення особи для впізнання за фотознімками, згідно із якими свідки Чуваков С.В. та Непомнящий В.В. за фотознімками впізнали осіб, які добровільно перешли працювати до правоохоронних органів, створених окупаційною владою на тимчасово окупованій території Запорізької області, у тому числі серед яких Приступа М.Є., Щербак О.О., Попов О.В., Головацький Ю.М., Мірошніченко С.В. та інші особи;

- показаннями свідка заступника начальника Південно-східного міжрегіонального управління з питань виконання покарань Міністерства юстиції України Котик Т.М., які повідомила, що особисто листувалася із Щербак О.О. за допомогою месенджерів мобільного зв'язку і звертала увагу останньої на необхідність виїзду персоналу ДУ «Приморська виправна колонія № 145» на підконтрольну українській владі територію;

- протоколом огляду листування між Котик Т.М. і Щербак О.О., яке підтверджує показання свідка Котик Т.М.;

- показаннями свідків колишніх працівників ДУ «Приморська виправна колонія № 145» Кірієнка В.А., Мігорова О.О., Шاپовалової В.В., Кузьменка Ю.В., Донди О.В., які підтвердили факти захопту території силами військових формувань російської федерації та співпрацю з ними начальниці установи Щербак О.О. та її заступника Попова О.В.;

- копіями видаткових касових ордерів та платіжних відомостей на виплату заробітної плати за жовтень та листопад 2022 року, згідно із якими Щербак О.О. як начальник «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области» отримувала заробітну плату у розмірі 80 000 російських рублів щомісячно;

- протоколами за результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії – зняття інформації з електронних інформаційних систем, відповідно до яких розкрито листування за допомогою месенджера зв'язку «Телеграм», що здійснювалося Приступою М.Є. Середи цього листування наявне листування із Щербак О.О., зі змісту якого вбачається, що остання добровільно погодилася зайняти посаду у незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, була призначена керівником «Исправительная колония «Бердянская исправительная колония (№ 77)» та «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», а також надала списки працівників цих незаконних органів;

- протоколами огляду та аналізу інформації, наявної в мережі Інтернет, згідно із якою виявлено публікації, у змісті яких зазначено, що Приступа М.Є., Щербак О.О., Попов О.В. та інші особи добровільно перейшли працювати до створених окупаційною владою правоохоронних органів у м. Бердянськ та Запорізькій області;

- протоколом огляду офіційного сайту «Единый государственный реестр юридических лиц РФ», на якому розміщена інформація про те, що Приступа М.Є. очолював «Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», а Щербак О.О. - «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области»;

- протоколом огляду офіційних сторінок в мережі Інтернет окупаційних

органів, згідно із якими встановлено, що непередбачений законодавством України правоохоронний орган – «Управление федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», розташоване за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Олександра Невського, 81.

До складу цього незаконного утворення входять непередбачені законодавством України установи – «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 1 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», «Федеральное казенное учреждение «Исправительная колония № 2 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», «Федеральное казенное учреждение «Колония-поселение № 3 Управления федеральной службы исполнения наказаний по Запорожской области», які виконували правоохоронні функції, пов'язані із діяльністю з управління та експлуатації в'язниць, виправних колоній та інших місць позбавлення волі, а також щодо надання послуг реабілітаційної допомоги колишнім засудженим;

- копіями матеріалів особових справ Приступи М.Є., Щербак О.О., Попова О.В., Мірошніченка С.В., Головацького Ю.М. як працівників установ Державної кримінально-виконавчої служби Міністерства юстиції України, відповідно до яких останні під час несення служби прийняли присягу на вірність Україні.

- іншими матеріалами кримінального провадження в сукупності.

Приймаючи таке рішення, слідчий суддя виходить з того, що зазначені у клопотанні обставини підозри мають місце та підтверджуються на цьому етапі розслідування достатньою сукупністю даних, які приведені у клопотанні слідчого та доданих матеріалах, враховуючи, що слідчий суддя на даному етапі провадження не вправі вирішувати питання, які повинен вирішувати суд під час розгляду кримінального провадження по суті, зокрема не вправі оцінювати докази з точки зору їх достатності і допустимості для визнання особи винною чи невинною у вчиненні злочину, а лише зобов'язаний на підставі розумної оцінки сукупності отриманих даних визначити, що причетність особи до вчинення кримінального правопорушення є вірогідною та достатньою для застосування щодо неї обмежувального заходу.

Аналіз представлених доказів об'єктивно зв'язують підозрюваного з інкримінованим кримінальним правопорушенням, на даному етапі хоча і не можна стверджувати про їх достатність для негайного засудження, проте можна дійти висновку про виправданість подальшого розслідування або висунення звинувачення, вказане узгоджується з практикою Європейського суду з прав людини, а саме рішення у справі «Джон Мюррей проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1994 року, «Фокс, Кемпбелл і Гартлі проти Сполученого Королівства» від 30 серпня 1990 року.

Відповідно до ч. 1 ст. 278 КПК України у випадку неможливості вручення письмового повідомлення про підозру в день його складення воно здійснюється у спосіб, передбачений Кодексом для вручення повідомлень.

Згідно з ч. 3 ст. 111 КПК України повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках, передбачених Кодексом, у порядку, передбаченому главою 11 Кодексу, зокрема ст. 135 КПК України.

Повідомлення про підозру Щербак О.О. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, складено 28.08.2024, однак у зв'язку із переховуванням підозрюваної на тимчасово окупованій території Запорізької області, що унеможливило вручення повідомлення особисто, опубліковано 29.08.2024 на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора і 31.08.2024 в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження – газеті «Урядовий кур'єр».

Одночасно опубліковані повістки про виклик підозрюваної Щербак О.О. для проведення слідчих і процесуальних дій на офіційному веб-сайті Офісу Генерального

прокурора і в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження – газеті «Урядовий кур'єр». Однак за жодним із цих викликів підозрювана Щербак О.О. не з'явилася і будь-яких даних про своє місце перебування або поважні причини неявки не повідомила.

У зв'язку із цим, підозрювану Щербак О.О. відповідно до постанови слідчого від 29.08.2024 оголошено у розшук, у тому числі міжнародний, здійснення якого доручено співробітникам Служби безпеки України.

Проведеними оперативно-розшуковими заходами підтверджено факт, перебування Щербак О.О. на тимчасово окупованій території Запорізької області, що підтверджено повідомленням Управління Служби безпеки України в Запорізькій області від 07.10.2024 № 59/2/2-10524ві.

Відповідно до ухвали слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 02.12.2024 щодо підозрюваної Щербак О.О. обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою за її відсутності.

Зважаючи на перебування підозрюваної Щербак О.О. у розшуку досудове розслідування у кримінальному провадженні було зупинено 11.09.2024.

У зв'язку із необхідністю проведення слідчих та процесуальних дій досудове розслідування у кримінальному провадженні відновлено 02.12.2024.

Таким чином, враховуючи період зупинення досудового розслідування, залишок строку станом на 04.12.2024 становить 1 місяць 12 днів.

На даний час у кримінальному провадженні проведено всі можливі слідчі дії, спрямовані на встановлення усіх суттєвих обставин та доведення вини Щербак О.О. у вчиненні інкримінованого їй злочину.

Зібрані під час досудового розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акту, однак завершити досудове розслідування не виявляється за можливе, оскільки підозрювана Щербак О.О. після повідомлення про підозру переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності на тимчасово окупованій території Запорізької області.

На підставі положень ч. 3 ст. 217 КПК України 03.12.2024 прокурором прийнято рішення про виділення матеріалів досудового розслідування за підозрою Щербак О.О. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, в окреме провадження № 6202400000001092 від 03.12.2024.

Відповідно до ч. 1 ст. 281 КПК України, під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме або він виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України чи за межами України та не з'являється без поважних причин на виклик слідчого, прокурора за умови його належного повідомлення про такий виклик, слідчий, прокурор оголошує розшук такого підозрюваного.

За вищевикладених обставин, слідчий суддя вважає, що Щербак О.О. повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення про те, що він умисно та безпідставно ухиляється від явки на виклики слідчого, переховується від органів досудового розслідування, з метою ухилення від кримінальної відповідальності, оголошений у розшук та перебуває на території тимчасово окупованій території, а відтак з метою виконання завдань кримінального судочинства, щоб кожний, хто вчинив злочини проти основ національної безпеки України, миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, була притягнута до відповідальності в міру своєї вини, а відтак з метою притягнення підозрюваного Щербак О.О., до кримінальної відповідальності, у вказаному кримінальному провадженні необхідно провести спеціальне досудове розслідування.

Враховуючи викладене, слідчий суддя приходять до висновку про наявність підстав, визначених ст. 297-1, 297-2, 297-4 КПК України, для задоволення клопотання

сторони обвинувачення.

Керуючись ст. ст. 3, 9, 22, 36, 40, 42, 297-1, 297-2, 297-3, 297-4 КПК України, слідчий суддя,-

ПОСТАНОВИВ:

Клопотання задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 6202400000001092 від 03.12.2024 за підозрою Щербак Олени Олександрівни, 13 липня 1979 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Зобов'язати прокурора у кримінальному провадженні відомості про здійснення спеціального досудового розслідування внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Ухвала підлягає негайному виконанню з моменту її оголошення та не може бути оскаржена, заперечення на неї можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді.

Слідчий суддя

Тетяна ЦЬЄВА

